

TIPOGRAFIA (G3G17)

Tipus: Optativa

Crèdits: 3

Curs: Tercer

Àrea: Disseny

Trimestre: 1r

Descripció

Entenem la tipografia com a vehicle de comunicació. La tipografia és una de les principals disciplines del disseny gràfic, ja que la lletra impresa o digital és un component primordial en la configuració d'un missatge gràfic.

Aquesta assignatura cobreix l'àmbit de la comunicació escrita en l'evolució de la nostra cultura, per a la qual cosa es desenvolupa una part teòrica i de recerca sobre els tipògrafs més representatius de la història.

A partir de la demostració pràctica del professor, l'alumne farà un seguiment dels continguts de l'assignatura en un quadern o en fitxes, on anotarà el que ha après a classe i els dubtes a resoldre en les sessions successives.

"Encara és l'ull qui avalua i decideix els detalls tipogràfics i el cervell on es generen les idees."

Helmut Schmid

Objectius

- Ajudar l'alumne perquè arribi a interpretar i formalitzar qualsevol tipus de text utilitzant els diferents recursos tipogràfics i de composició.
- Afrontar situacions en què el text és un element fonamental en la comunicació.
- Resoldre propostes combinant els coneixements teòrics i pràctics.
- Demostrar l'aplicació del llenguatge tipogràfic per comunicar-se mitjançant el seu ús.
- Obtenir el coneixement del vocabulari d'aquest llenguatge.
- Utilitzar els esquemes de representació gràfica a partir de l'ús de la tipografia.
- Demostrar que s'ha adquirit la capacitat per detectar el mitjà idoni amb què s'ha de comunicar gràficament una cosa concreta.
- Demostrar el domini de les diverses eines i estris tipogràfics.
- Assegurar la utilització dels instruments com a mitjà per comunicar conceptes, idees i propostes.
- Capacitat d'interrelacionar uns codis amb d'altres harmònicament per resoldre un problema de comunicació gràfica.

Continguts

1. Color tipogràfic: taca de gris, adequació de la tipografia als continguts, pes de la lletra, cos de la lletra, interlineat, interlletrat...
2. Experimentació tipogràfica: creació d'alfabets, estampats...
3. Formats, construcció del color tipogràfic en la compaginació, proporció dels blancs.
4. Estructures per a la composició dels diferents elements: proporció àuria, pauta i retícula.
5. Jerarquització.
6. Síntesi global: Projecte editorial basat en l'estudi analític dels principals tipògrafs de la història.

Activitats docents i d'aprenentatge

Model docent:

- explicacions teòriques
- demostracions, per part del professor, de les pretensions particulars de l'exercici
- correccions en grups reduïts
- atenció a consultes individuals.

Activitats d'aprenentatge:

- exercicis pràctics a classe
- treballs a realitzar a casa (*homework*)
- discussions en grup
- anàlisi i valoració d'exemples realitzats pels alumnes
- comentaris col·lectius i individuals del treball i de les proves impreses.

Característiques específiques:

Amb l'encàrrec escrit de cada exercici, s'hi inclou la manera de presentar-lo i la data de lliurament.

Avaluació

En tants per cent:

- Assistència mínima al 80% de les classes per ser avaluat (inclou lliuraments puntuals dels exercicis realitzats).
- 33 % exercicis acabats
- 33 % procés de treball
- 33 % document final
- Document final de síntesi que inclogui: apunts, esbossos, estudis, intents, exercicis complementaris, exercicis de suport, proves d'impremta, fotografies i tots els materials generats durant el procés de treball, des del primer fins a l'últim.

Criteris:

- L'alumne ha de demostrar la seva autonomia en l'ús de l'eina tipogràfica, que observarem durant les hores de classe, en la seva participació i en el seu interès.

- Agilitat i seguretat en la planificació i l'execució de les tasques, i també la presentació, que avaluarem a partir d'exercicis de comprensió que es realitzaran a l'aula.
- Valoració efectiva de l'assistència a classe i del ritme de treball a nivell comparatiu amb el conjunt del grup.
- Valoració efectiva de la realització del major nombre d'exercicis possibles.
- Valoració important del grau d'aplicació per part de l'alumne en els exercicis d'aquells aspectes i detalls explicats i tractats directament a classe.
- Valoració global de cada alumne respecte del grau d'acompliment de propòsits i objectius del curs.

Bibliografia

Baines, Phil; Haslam, Andrew. *Tipografía, función, forma y diseño*. Barcelona: Gustavo Gili, 2002.

Balius, Andreu. *Type at work; usos de la tipografía en el diseño editorial*. Barcelona: Index book, 2003.

Fuenmayor, Elena. *Ratón, ratón*. Barcelona: Gustavo Gili, 1999.

Hochuli, Jost. *Cómo se hacen los libros*. Frankfurt: Compugraphic, 1999.

Müller Brockman, Josef. *Sistemas de retículas*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.

Pujol, Josep M.; SOLÀ, Joan. *Ortotipografía*. Barcelona: Columna, 1995.

Tschichold, Jann. *La Nueva tipografía*. València: caqmpgràfic, 2003.

West, Suzanne. *Cuestión de estilo*. ACK Publish.